

ULTIMUL NICHITA

Manifestare desfășurată la *Muzeul Memorial „Nichita Stănescu”*, miercuri 30.03.2011, în cadrul ediției a XXIII-a a **Festivalului Internațional de Poezie Nichita Stănescu-Ploiești** 30-31 martie 2011.

Inițial, momentul aniversar era programat să fie un dialog între doi prieteni cu Nichita și între ei-Eusebiu Ștefănescu și Adam Pusloje-partea muzicală fiind susținută de cvartetul instrumental „ARTYS”.

Deschiderea o face actorul-neîntrecut în interpretarea poeziei lui Nichita-Eusebiu

Ștefănescu, care explică că acest moment artistic s-a dorit a fi intitulat *Ultimul Nichita*, ca un omagiu adus de mulții prieteni-mulți prezenți în cameră-dar, întrucât nu a putut fi onorat de Adam Pusloje (unul din mulții admiratori pe care i-a avut, și îi are Nichita în Serbia), rămîne pentru o viitoare întâlnire materializarea intenției de azi. Invită cvartetul ARTIS pentru un prim moment muzical. Acesta și-a pliat bine repertoriul pentru a contribui la realizarea unui spectacol armonios, cu ritm, care avea obligația de a se încadra într-un timp dat de 45 minute, demonstrînd, și prin aceasta, că profesionalismul devine o constantă în activitatea lor.

Cu glasul-i inconfundabil-ușor răgușit, dar melodios-Eusebiu Ștefănescu, unul din actorii buni recitatori de poezie (îmi face plăcere să reamintesc o secvență urmărită la TVR prin 1963 sau 1964, luna iulie sigur: un interviu-avea să se dovedească a fi ultimul se cunoștea, și cunoștea și el că avea o boală incurabilă-cu George Vraca. Una din întrebările care i-a fost pusă de reporter-„care a fost rolul preferat al creației dv, cel care l-a jucat și pe Hamlet și pe Richard al III-lea, și pe Romeo?” Atunci am gândit în sinea mea „inteligente lucruri scoate din mintea sa acest reporter mai mult decât *deștept*”. Răspunsul a fost însă de-a dreptul uluitor-„pentru mine, cel mai drag și cel mai greu rol al carierei a fost acela de a interpreta versuri de Mihai Eminescu”. Și s-a „aruncat” într-o demonstrație- cîntec de lebedă-interpretativă a *luptei de la Rovine* din Scrisoarea a III-a care a rămas întipărită în memoria multor oameni care au văzut interviul respectiv). Revin la recitatorul Eusebiu Ștefănescu: am ascultat mulți actori interpretînd (recitînd) poezie, de la Leopoldina Bălănuță la Valeria Seciu și de la Ovidiu Iuliu Moldovan la George Cozorici, dar, personal am apreciat modul în care „sună” poezia interpretată de Eusebiu Ștefănescu. Ajungînd aici, trebuie să menționez o latură deloc de neglijată a muncii de „plămădire” a recitării. Actorul a primit pentru a citi poezia „Monologul puiului de vulpe” de Evgheni Evtusenکو (dacă am reținut bine-prieten cu Nichita). A privit foaia, s-a scuzat că nu are ochelarii la dînsul, a vrut să renunțe, dar insistența a fost mare, cineva oferindu-i o pereche de ochelari. Cu oarecare sfială: „să încerc, dar nu m-am pregătit deloc pentru un asemenea moment”. Ne-a demonstrat ce înseamnă să fi un actor profesionist-pregătești recitarea poeziei ca pe oricare rol scenic!

Eusebiu Ștefănescu explică de unde s-a inspirat atunci cînd a propus *Ultimul Nichita* drept titlul manifestării din cadrul cele de-a XXIII-a ediții a Festivalului Internațional de Poezie Nichita Stănescu: ne aflăm mai mulți prieteni, aici, în casa poetului și gîndeam la un nou spectacol de poezie pe vesurile lui Nichita. Personal doream apropierea lui Nichita de spectatori, și am propus ca scena să fie amplasată în mijlocul sălii, iar spectatorii să o înconjoare. Atunci, Sorin Dumitrescu a propus ca această scenă să fie „ținută” de două mîini mari, luminoase-luminate, cu toții fiind de acord că efectul ar fi formidabil. Nichita a reacționat imediat, promițîndu-ne fiecăruia din cei prezenți să ne scrie cîte o poezie, mie dedicîndu-mi poemul *Către ultimul actor*.

Eu sînt umbra
 Cînd nici o lumină nu bate
 ruină a cuvintelor, cu o fereastră,
 roata fără de căruță
 de una singură rostogolindu-se
 pe singurii de voi
 Ce frumos răsare soarele
 peste noaptea de ieri
 a trecut, în fine,
 și această secundă

născându-se fără dureri
 Vă spunem la revedere,
 iar nu la adio,
 ființe care existați
 în timp ce ființăm acuma
 fără de suferință.
 Actori, spectatori, noi plecăm
 vă spunem la revesere,
 iar nu la adio.
 De-ar mai fi o dată ca asta,
 fiule, fiio!

Conlucrarea dintre actor și cvartetul ARTYS a funcționat bine, în sensul

preluării

(aici

avem, datorită unghiului de fotografiere, numai jumătate din cvartet) fără pauze stânjenitoare, din mers, a urătoarei intervenții. Grupul ARTYS și-a ales adecvat repertoriul, reușind chiar după *Humoresca* de Dvojak să atragă atenția spectatorilor, iar după *Oceii ciornîie* publicul fiind cucerit definitiv. Aici, intervenția lui Eusebiu Ștefănescu a fost inspirată: „Nichita a scris în limba paternă, dar a simțit în limba maternă!”

Eusebiu Ștefănescu ne-a mai recitat câteva poezii de dragoste „marcă înregistrată” Nichita Stănescu, în care sublimul, pentru a nu deveni siropos, se combină cu diurnul vieții

casnice. „ea m-așteaptă să-i vin acasă / în lipsa mea, ea se gîndește la mine...spală podeaua / să calce licheaua...”.

Cu multă pasiune, cvartetul ARTYS, atacă celebrul tangou scris de Gardel

pentru, nu mai puțin cunoscutul film *Parfum de femeie* (muzica din memorabila scenă în care colonelul orb-interpretat magistral de Al Pacino-invită la dans o tânără domnișoară), încît doamnei îmbrăcată în roșu care stătea pe rîndul din spatele meu i-a trezit nostalgia trecutului, simțind nevoia să povestească: „...am petrecut un Paște minunat cu un grup de prieteni, într-un aprilie cînd pomii înfloriți își trimiteau frumusețea și mirosul pri fereastra deschisă a sufrageriei casei noastre. Pluteam...Nichita avea o operație la picior-ceva tije metalice introduse...dar atunci cînd a auzit cîntîndu-se tangou la magnetofonul nostru, nu s-a putut abține și m-a invitat la dans....Continuarea este de prisos...”.

Spectacolul se terminase, dar asistența, îndrăgostită pur și simplu de formația ARTYS, a cerut să afle numele membrilor ei. Eusebiu Ștefănescu a reacționat prompt, invitîndu-i pe fiecare să-și spună numele. Nu am avut reacția corespunzătoare, reușind să rețin și notez doar numele ultimei domnișoare care s-a prezentat: Ana Truță. Tot am făcut un progres, acum cunoscînd numele a jumătate din componenții cvartetului, acest lucru neîmpiedicîndu-mă să-i felicit în ansamblu pentru succesul major obținut azi prin cucerirea unui public avizat, cunoscător în aprecierea valorilor muzicale, acesta fiind țelul oricărui interpret, oricărui artist. Felicitări!

P.S. Plecînd de la tango, las sugestiile pe altă dată.

